

עודי קפלו

זהות נשאולת

אחד
הוצאה לאור

פּוֹק אַ

אַוּרַח מוֹזָר

הוא הביט בי ממרום גבהו וחיך, אמר משהו באנגלית שלא הבנתי וכרע על ברךיו. "לא, לא, אין צורך", מלמלתי במבוכה וחפשותי בעיני בקדחתנות את השרפרף. "אוף. להיכן הוא נעלם שוב, השרפרף הזה", רטנתי לעצמי בלחש והיהודי הגבוה - כאלו שהבין אותי, ואולי בלי קשר - שלף בקצה נעלו את השרפרף הקטן שהתחבא מתחת לשלחן. "אוה, טינק יו", אמרתי לו בשמחה וטפסתי חיש על השרפרף והתפליון של יד בידי.

בעודי קושר את התפליון על זרועו, הבטתי בזוית עיני על אחי הגדול. תודה לא-ל הוא לא הבחין בתקרית הקטנה. באותו זמן הוא תמרן בזריזות בין שלשה אנשים ובין שני זוגות תפליון וזה היה לטובתי. "אתה עוד אינך בר-מצוה בכלל, וגם הגבה שלך לא מי יודע מה. אתה רוצה שאנשים ירימו אותך כדי שתניח להם תפליון?" - היה אחי עוקץ אותי לפעמים. אבל אני התעקשתי, ידעתי היטב איך להניח תפליון לאנשים ובקשר לגבה הנה, השרפרף הזה הוא פתרון מצוין, כל עוד הוא לא נעלם לך מהעיניים.

בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת קָרָא הָאִישׁ אַחֲרֵי מֶלֶךְ בְּמִלָּה פְּרָשָׁה רִאשׁוֹנָה שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, בְּמִבְטָא אַמְרִיקָאִי בּוֹלֵט. כְּשִׁסֵּיִם הִחֵל לִשְׁאֵל אוֹתִי דְבָרִים שׁוֹנִים בְּאַנְגְּלִית צָחָה, וְאֲנִי הִסְבַּרְתִּי לוֹ בְּעִבְרִית צָחָה שְׂאִינְנִי מִבִּין, וְשֶׁהוּא יָכוֹל לִפְנוֹת לָאֵח שְׁלִי הַגָּדוֹל שְׁמִבִּין אַנְגְּלִית טוֹב מִמֶּנִּי. הוּא הִצְבִּיעַ עַל הַכְּתָל הַמַּעֲרָבִי מֵאַחֲרָי וְאָמַר עוֹד מִשֶּׁהוּ בְּאַנְגְּלִית. הַפַּעַם שָׁמַע אוֹתוֹ אֵלַי, אָחִי הַגָּדוֹל. "הוּא רוֹצֵה מֵאַתָּנוּ פֶּתֶק בְּשִׁבִיל לְכַתֵּב בְּקִשָּׁה בְּכַתֵּל. יֵשׁ לָדָּ?" הִטִּיל אָחִי עָלַי אֶת הַמְּשִׁמָּה וְנִפְנָה שׁוֹב לְטַפֵּל בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת שְׁמֵאֲלִיּוֹת שֶׁהִפְשִׁלוּ מוֹלוֹ בְּעַת וּבְעוֹנָה אַחַת.

הָאִישׁ הַגָּבוֹה הַמְתִּיךְ בְּנִימוֹס, אֲבָל לִי לֹא הָיָה שׁוֹם פֶּתֶק בְּשִׁבִילוֹ. בְּהִבְרָקָה שֶׁל רָגַע, שָׁלַפְתִּי אֶת עֲרַמַת 'שִׁיחַת הַשְּׁבוּעַ' מִתּוֹךְ הָעֵטִיפָה הַחוּמָה הַגָּדוֹלָה שֶׁעֲדִין הִיְתָה פְּרוּשָׁה תַּחְתָּהּ, וְהוֹשַׁטְתִּי לוֹ אֶת הַנִּיר הַחוּם הַגָּדוֹל. הוּא קִבֵּל אוֹתוֹ בְּתוֹדָה וְ...הִתְיַשֵּׁב יְשִׁיבָה מְזַרְחִית עַל הָרִצְפָּה. מִה כָּתַב שָׁם לֹא רָאִיתִי, אֲבָל נִהְיִיתִי לְרֹאוֹת בְּאֵיזָה גִבָּה הָיָה הַחֲרִיץ בּוֹ דָּחַף אֶת הַיִּפְתָּקִי שְׁלוֹ, בְּעֶרְךְ שָׁנִים וְחֲצִי מֶטֶר מֵעַל רִצְפַת הָרְחֵבָה!

כְּשִׁסֵּיִם, עָקַבְתִּי אַחֲרָיו בְּמִבְטָי. הוּא יָצָא מִרְחֵבַת הַכְּתָל וּפְנָה הַחוּצָה וְאָז נִגַּשׁ אֵלָיו מִיִּשְׁהוּ וְהוֹשִׁיט לוֹ יָד לְלַחֲיָצָה. אֲנִי אִינְנִי מִן הַיְלָדִים שְׂרוּאִים בְּכָל זֶר מְרַגֵּל סוּבְּיָטִי אוֹ לְפָחוֹת, מִיִּסְיוֹנֵר רַב־מְזוּמוֹת. לְהַפְדָּ, כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא בְּחֻזְקַת כְּשֵׁרוֹת, כָּל עוֹד אֵין הוֹכְחָה שְׁכַנְגָד. אֲבָל כְּשֶׁרָאִיתִי אֶת הַטְּפוֹס הַהוּא, שָׁאַלְתִּי אֶת עֲצָמִי: רָגַע, מִי אָמַר שֶׁזֶהוּ 'אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל'? אוֹלֵי הוּא רַק מְחַפֵּשׁ לִיאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל?

הוּא נִרְאָה כִּיהוּדִי חֲרָדִי לְכָל דְּבָר - כּוֹבַע, זָקוֹ, חֲלִיפָה, הַכֵּל. אֲבָל, מִדּוּעַ

זו זוגיות המשקפים שעל אפו צריכות להיות כהות כל־כך, ולמה הכובע מוסט כל־כך קדימה, באפן שהתתורה שלו מסתירה כמעט חצי מהפנים. הִיָּה רגע של הפוגה ב'מבצעים', ואני משכתי את אחי הגדול בציצית והצבעתי לו על האיש: "נכון שהוא נראה חשוד?".

אלי גחך. "נכון. אתה לא הראשון שאומר את זה. הוא נמצא פה כל יום ששי, מציץ בפנקס קטן ופונה לאנשים שונים. טפוס מוזר בהחלט. האיש הזה מסתיר משהו, אמרתי לעצמי, ואני הקטן הולך בעזרת ה', ביחד עם אחי הגדול, לגלות את פרצופו האמיתי!

הערב רד כבר, ושבת המלכה פרשה כנפיה על ירושלים. חזרנו מהתפלה, ואבא פנה אלי: "יודיק, אנחנו ממתניים לאורח שצריך להגיע אלינו היום. המתן לו למטה והראה לו את הדרך אלינו, בסדר?".

ואמא הוסיפה: "אבל אל תתרחק, יודיק. חשוף בחוץ, ויש כל מיני טפוסים היום, טוב? שבת שלום. אנחנו מחכים לך לקדוש!".

המתנתי בחוץ, בקור הירושלמי, דקות ארוכות עד שהחלטתי לעלות הביתה ולדווח על העדר האורח. פניתי לכניסה שלנו ואז..

"סלח לי, ילד. אני לא מפה. אתה יודע אולי היכן משמר הגדוד 1?".

הסתובבתי אחורה לקול השואל וקפאתי על מקומי. המשקפים הכהות, הכובע המסתיר שמעל הזקן הקטן, בדיוק כמו היום אחר־הצהרים בכפתל. אבל מה הוא עושה עכשו פה, ליד הבית שלנו? והכי גרוע - שואל

על הכתבת שלנו! משמר הגדוד 1... מה אני עושה עכשו? אני חיב לברח
מכאן, ומיד!

הכובע השמוט פנה אלי שוב: "יש לי פה יהודי שצריך להתארח במשפחה
שגרה בכתבת הזו, אתה יכול לעזור?". ואז נתקה דמות גבוהה מן הצל
שליד הבנין והיהודי הגבוה מן הצהרים עמד מולי מחיך: "היי!", קרא
בהפתעה והוסיף משפט באנגלית. הבנתי שהוא מפתע ושמח לפגש אותי
שוב, אבל לא נפלתי בפח. הוא אולי אורח תמים אבל הטפוס שהביא
אותו... לא יודע למה לא ברחתי באותו רגע. במקום זה עניתי בקול
רועד: "כן, זה רחוק מאוד מפה, אני אקח אותו. זה בסדר".

"כן. אתה בטוח שאתה יודע איפה זה?".

"כן, כן", עניתי בפחד. רק שיעזב אותי כבר.

סוף-סוף השתכנע האיש, נפרד מהאורח והלך לדרכו. עשיתי סבוב ארוך
בין שני בנינים סמוכים, לפני שחזרתי חזרה הביתה עם האורח. עדין לא
הייתי משכנע שהלה לא עקב אחרנו כל העת... עלינו במדרגות הביתה,
ובלבי הרגשה נוראית.

• • •

"כבר דאגנו לך", קדמה אמא את פני. אבא לחץ בחס את ידו של האורח
הבלתי-מכר וערך עמו הכרות לבבית. אבא כבר החזיק את הכוס לקראת
קדוש כשהבחין בפני. "מדוע אתה חור כל-כך?", שאל אותי בדאגה,
"קרה משהו?".